

Parlamentul
Republicii Moldova

D44-08 nr. 66
24 februarie 2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind acordarea ajutorului de stat sub formă de alocații bugetare unice producătorilor agricoli pentru compensarea accizului la motorină (nr.21 din 03.02.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, și comunică următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a deputatului în Parlament A. Oleinic, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Obiectul de reglementare a proiectului de lege este adoptarea unei norme cu caracter special privind acordarea ajutorului de stat sub formă de alocații bugetare unice producătorilor agricoli pentru compensarea accizului la motorină.

3. Potrivit clauzei de adoptare, proiectul de lege este atribuit la categoria legilor ordinare, adoptarea cărora ține de *competența Parlamentului*.

Însă, reieșind din scopul proiectului de lege, care implică alocații suplimentare de la bugetul de stat pe anul 2020, proiectul de lege se atribuie domeniului de reglementare a legilor organice, cu caracter special, derogatoriu.

4. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege atenționăm asupra necesității respectării următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare:

- proiectul de lege nu este însoțit de informații privind efectuarea analizei impactului de reglementare, care este obligatorie conform prevederilor art.4 și art.13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235/2006 și art.25 alin.(2) din Legea nr.100/2017;

- conform prevederilor art.47 alin.(6) și alin.(7) din Regulamentul Parlamentului la proiectul de lege se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării proiectului de lege, fundamentarea economico-financiară necesară implementării normelor acestuia și lista actelor legislative sau normative ce urmează a fi elaborate urmare adoptării actului legislativ respectiv. Nota informativă conține unele informații privind calculele economico-financiare estimate în acest sens, care însă necesită a fi detaliate cu informații privind impactul

modificărilor propuse asupra cheltuielilor bugetului de stat, sursa de acoperire a cheltuielilor, potrivit art.131 alin.(6) din Constituție, precum și cu norme juridice de modificare a Legii bugetului de stat pe anul 2020 nr.172/2019, necesare în acest sens;

- potrivit prevederilor art.34-37 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege urmează a fi supus expertizelor financiară, juridică, anticorupție, în modul stabilit;

- potrivit art.58 din Regulamentul Parlamentului, avizul Guvernului este obligatoriu, conform prevederilor art.131 din Constituție, la proiectele de acte legislative și la propunerile legislative sau la amendamentele care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau a împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare. Adoptarea proiectului de lege este condiționată de existența unui aviz pozitiv din partea Guvernului, conform art.131 alin.(4) din Constituție și ținând cont de constatările Curții Constituționale, expuse prin Hotărârile nr.29/2001, nr.2/2014, nr.6/2014 și nr.11/2014;

- potrivit art.7 alin.(1) din Legea cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr.276/2016 (în continuare Legea nr.276/2016) statul, prin intermediul autorităților administrației publice centrale, garantează consultarea și participarea reprezentanților comunității de afaceri și societății civile, a altor parteneri sociali la etapa de concepere, elaborare și implementare a politicii statului în domeniul subvenționării în agricultură și mediul rural, prin sporirea transparenței, a accesului la informație și la instruire.

5. Sub aspect conceptual, atenționăm următoarele.

1) Potrivit art.1 alin.(1) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012, *sectorul agricol este exceptat* din obiectul de reglementare al acestei legi.

2) De asemenea, art.29 din Legea nr.181/2014 prevede în mod expres că *cheltuielile bugetare sînt determinate de alocațiile bugetare specificate în legile/deciziile bugetare anuale și includ* cheltuieli de personal, prestații sociale, cheltuieli de bunuri și servicii, *subvenții* și transferuri, dobînzi, cheltuieli destinate formării activelor fixe și alte cheltuieli prevăzute de legislație. *Cheltuielile bugetare se efectuează doar prin intermediul autorităților/instituțiilor bugetare.*

3) În vederea necesității stabilirii unui cadru juridic exhaustiv și uniform privind subvenționarea sectorului agroindustrial și dezvoltării rurale în Republica Moldova, susținerea producătorilor agricoli autohtoni și necesitatea adaptării cadrului juridic normativ în domeniul subvenționării agricole la practicile Uniunii Europene a fost adoptată Legea cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural nr.276/2016. Aceasta stabilește principiile generale ale politicilor statului privind încurajarea și stimularea activităților agricole și dezvoltării rurale, direcțiile de utilizare ale mijloacelor financiare destinate dezvoltării agriculturii și mediului rural.

Art.6 alin.(1) din Legea menționată prevede că reglementarea activității de subvenționare în agricultură și mediul rural se realizează prin această lege, legea bugetului de stat pe anul respectiv, hotărîri ale Guvernului, precum și prin actele normative ale autorităților administrației publice centrale, aprobate în limita competențelor stabilite de prezenta lege.

Iar art.3 definește următoarele noțiuni:

”*subvenție* – sprijin financiar nerambursabil și neimpozabil acordat din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru susținerea investițiilor efectuate în dezvoltarea agriculturii și mediului rural și care corespund criteriilor de eligibilitate;

producător agricol – persoană fizică care practică activitate de întreprinzător, persoană juridică (societate comercială, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, cooperativă sau întreprindere de stat) care desfășoară activitate agricolă pe teritoriul țării;”

Modul de acordare a plăților directe producătorilor agricoli care constau în acordarea unei sume fixe pe unitate de suprafață de teren cultivat și/sau cap de animal, alocată în funcție de culturile agricole, de suprafața terenurilor lucrate, de speciile și numărul de animale este reglementat de art.21 din Legea respectivă, în vigoare de la 01.01.2020.

Potrivit articolului menționat, cuantumul plății directe se calculează prin împărțirea volumului mijloacelor anuale alocate în acest sens la numărul total de hectare eligibile în anul respectiv. Cuanumul plății directe pentru fiecare hectar/cap de animal se stabilește prin hotărârea Guvernului, ținându-se cont de faptul că 50% din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural se vor utiliza pentru plăți directe.

Pentru unele activități de importanță strategică, precum cultivarea produselor cu valoare adăugată înaltă stabilite în mod expres de organul central de specialitate, cultivarea produselor agricole ecologice, precum și pentru localitățile din zonele defavorizate, se acordă *plăți directe majorate*. *Valoarea majorărilor se stabilește de Guvern și nu va depăși 20% față de valoarea de bază a plăților directe.*

Se admite acordarea plăților directe pentru următoarele culturi agricole înscrise în Catalogul soiurilor de plante: grâu de toamnă și de primăvară, orz de toamnă și de primăvară, porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, mazăre, soie, rapiță, legume în teren deschis, plantații multianuale – vii, livezi, pepiniere viticole și pomicole, plantații de pomușoare, de levănțică și de alte culturi etero-oleaginoase.

În temeiul art.13 lit.c) din Legea nr.276/2016, Guvernul prin Hotărârea nr. 455 din 21.06.2017 a aprobat Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, Lista riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează, din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, primele de asigurare în fitotehnie, horticultură, viticultură și zootehnie, Lista culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror asigurare se subvenționează, din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, primele de asigurare, precum și drepturile și responsabilitățile autorităților competente în domeniu.

4) Astfel, determinarea volumului de alocații și a producătorilor agricoli beneficiari de plăți directe cu respectarea prevederilor legale, ține de competența exclusivă a Guvernului, care este în drept de a înainta spre examinare în Parlament proiecte de legi respective. Legislația în vigoare conține cadrul juridic necesar asigurării cu subvenții producătorilor agricoli.

Prin art.2 lit.f) din Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr.172/2019 a fost aprobată alocarea pentru **Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural** suma de 1 000 000,0 mii de lei. Repartizarea acestor alocații se va efectua în modul stabilit de către Guvern.

În scopul majorării sumei aprobate, urmează a fi elaborat un proiect de lege pentru modificarea Legii nr.172/2019.

6. Cît privește respectarea normelor tehnicii legislative, atenționăm că proiectul de lege nu corespunde pe deplin principiilor activității de legiferare, precum și cerințelor tehnico-juridice stabilite de Legea nr.100/2017, din următoarele considerente:

1) potrivit art.42 alin.(2) din Legea nr.100/2017 denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării;

2) proiectul de lege supus avizării nu conține *temei juridic* de adoptare care ar reieși din prevederile legislației în vigoare în domeniu și ar permite integrarea reglementărilor acestuia în cadrul juridic existent, indicarea căruia este necesară în acest caz conform art.44 alin.(1) din Legea nr.100/2017;

3) conform conținutului și structurii proiectului de lege, acesta corespunde criteriilor unei versiuni inițiale a proiectului de act normativ, care urmează a fi definitivat în modul stabilit, conform art.29 din Legea nr.100/2017;

4) proiectul de lege nu conține reglementări privind caracterul special și derogatoriu de la cadrul juridic existent, fapt ce conduce la încălcarea principiului legalității și echilibrului între reglementările concurente, precum a principiului oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice, prevăzute la art.3 alin.(1) lit.c) și lit.d) din Legea nr.100/2017;

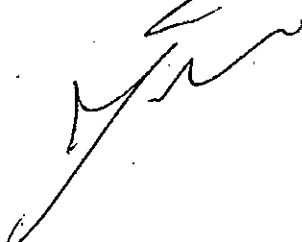
5) proiectul de lege nu conține elementele constitutive prevăzute la art.41 din Legea nr.100/2017;

6) conform art.47 alin.(3) din Legea nr.100/2017 pentru actele normative cu caracter temporar, în dispozițiile finale se indică și perioada de aplicare sau data de încetare a aplicării actului.

Reieșind din cele expuse, considerăm că proiectul de lege nu corespunde pe deplin prevederilor Legii nr.100/2017 și urmează a fi revăzut și definitivat, ținând cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

Determinarea oportunității proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

Ex. I. Gălușcă
Tel.579

Șef Direcție Generală
Ion CREANGĂ